

Euro Scandinavian Uranium AB
c/o Euro Scandinavian Uranium AB filial i Finland
Lautatarhankatu 6
00580 HELSINKI

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Asentolamminoja

Hakija Euro Scandinavian Uranium AB
HELSINKI

Yhteystiedot:

Euro Scandinavian Uranium AB filial i Finland
Lautatarhankatu 6
00580 HELSINKI

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 1.9.2008 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemuksen on jättänyt Areva Resources Finland Oy. Hakemus on siirretty Mawson Energi AB:lle 21.5.2010 ja edelleen T&M Resources AB:lle 14.2.2012, joka on muuttanut nimensä Euro Scandinavian Uranium AB:ksi 22.8.2012.

Hakija on perunut hakemuksestaan 30.12.2009 alueet 1 - 20, 23 - 26, 29 - 33, 38 - 40, 46 - 48, 67 - 68, 72 - 75 ja 79 - 117.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 9.10.2008.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 30.10.2008 uusia karttoja, pinta-alatietoja ja yhteystietoja sekä esteettömyystodistus
- 23.1.2009 uusi esteettömyystodistus

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Ranua (683)

KaivNro 8677/1; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 21

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-403-39-0	Ketola	Simojärvi	6,55
683-404-8-26	Saukkoautio	Ylimaa	43,33
683-404-8-42	Saukkokangas	Ylimaa	48,11
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	2,01
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/2; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 22

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-402-83-12	Taavetinaho	Ranua	1,23
683-403-39-0	Ketola	Simojärvi	13,76
683-403-60-11	Juttila	Simojärvi	57,00
683-404-8-26	Saukkoautio	Ylimaa	9,12
683-404-8-42	Saukkokangas	Ylimaa	0,03
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	10,87
		Yhteensä ha	92,01

KaivNro 8677/3; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 27

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-402-83-12	Taavetinaho	Ranua	51,21
683-403-39-0	Ketola	Simojärvi	6,47
683-403-60-11	Juttila	Simojärvi	1,65
683-404-8-26	Saukkoautio	Ylimaa	33,40
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	6,32
		Yhteensä ha	99,05

KaivNro 8677/4; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 28

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-402-83-12	Taavetinaho	Ranua	4,64
683-403-60-11	Juttila	Simojärvi	2,12
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	73,52
		Yhteensä ha	80,28

KaivNro 8677/5; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 34

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-402-83-12	Taavetinaho	Ranua	0,01
683-404-81-7	Sauna-aho	Ylimaa	3,31
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	95,35
		Yhteensä ha	98,67

KaivNro 8677/6; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 35

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	90,00
		Yhteensä ha	90,00

KaivNro 8677/7; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 36

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	90,00
		Yhteensä ha	90,00

KaivNro 8677/8; valtausalueen nimi: Asentolamminajo 37

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-404-111-22	Salmela	Ylimaa	0,02
683-404-122-4	Mustakumpu	Ylimaa	10,75
683-404-77-2	Niemelä	Ylimaa	4,96
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	79,05
		Yhteensä ha	94,78

KaivNro 8677/9; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 41

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-404-81-7	Sauna-aho	Ylimaa	57,81
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	42,19
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/10; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 42

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/11; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 43

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/12; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 44

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/13; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 45

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-404-122-4	Mustakumpu	Ylimaa	5,35
683-404-77-2	Niemelä	Ylimaa	6,51
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	88,14
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/14; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 49

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-404-122-4	Mustakumpu	Ylimaa	16,88
683-404-81-7	Sauna-aho	Ylimaa	8,43
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	74,69
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/15; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 50

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/16; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 51

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	97,68
		Yhteensä ha	97,68

KaivNro 8677/17; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 52

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/18; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 53

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-404-77-2	Niemelä	Ylimaa	4,39
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	93,63
		Yhteensä ha	98,02

KaivNro 8677/19; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 54

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-404-111-22	Salmela	Ylimaa	6,11
683-404-111-23	Erola	Ylimaa	34,55
683-404-77-2	Niemelä	Ylimaa	6,92
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	48,02
		Yhteensä ha	95,60

KaivNro 8677/20; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 55

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	25,00
		Yhteensä ha	25,00

KaivNro 8677/21; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 56

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/22; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 57

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/23; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 58

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-404-78-4	Nivala	Ylimaa	12,47
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	87,53
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/24; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 59

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-404-111-23	Erola	Ylimaa	3,76
683-404-77-2	Niemelä	Ylimaa	5,83
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	90,41
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/25; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 60

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/26; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 61

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/27; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 62

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-404-78-4	Nivala	Ylimaa	0,09
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	99,91
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/28; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 63

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/29; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 64

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/30; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 65

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/31; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 66

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	97,00
		Yhteensä ha	97,00

KaivNro 8677/32; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 69

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/33; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 70

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/34; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 71

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/35; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 76

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/36; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 77

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8677/37; valtausalueen nimi: Asentolamminoja 78

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-893-11-1	Ranuan valtionmaa II	Valtion metsämaat	98,11
		Yhteensä ha	98,11

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 3 556,20 ha.

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Valtausalueet sijaitsevat Niemelän ja Narkauksen paliskuntien poronhoitoalueilla.

Esteettömyystodistus

Hakijan 31.10.2008 ja 23.1.2009 toimittamissa, Lapin maistraatin antamissa esteettömyystodistuksissa todetaan, että Ranuan kunnan ja Rovaniemen kaupungin alueilla sijaitsevilla haetuilla valtausalueilla ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Rovaniemen kaupungin alueelle sijoittuneet valtausalueet on peruttu hakemuksesta 30.12.2009.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: uraani.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 13.5.2009 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 12.6.2009 saakka alueen kunnanvirastossa sekä ministeriön kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 18.6.2009.

Tämän lisäksi on varattu niille, joiden oikeutta ja velvollisuutta asia koskee, sekä muille, joiden elinympäristöön, työntekoon ja muihin oloihin asialla voi olla huomattava vaikutus, mahdollisuus lausua asiasta mielipiteensä.

Hakemuksen vireillä olosta on ilmoitettu:

15.5.2009 Lapin Kansa -lehdessä

15.5.2009 Pohjolan Sanomat -lehdessä

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitettulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyn määräyksen sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 8677/1 Asentolamminoja 21
2. Kaivosrekisterinumero 8677/2 Asentolamminoja 22
3. Kaivosrekisterinumero 8677/3 Asentolamminoja 27

4. Kaivosrekisterinumero 8677/4	Asentolamminoja 28
5. Kaivosrekisterinumero 8677/5	Asentolamminoja 34
6. Kaivosrekisterinumero 8677/6	Asentolamminoja 35
7. Kaivosrekisterinumero 8677/7	Asentolamminoja 36
8. Kaivosrekisterinumero 8677/8	Asentolamminajo 37
9. Kaivosrekisterinumero 8677/9	Asentolamminoja 41
10. Kaivosrekisterinumero 8677/10	Asentolamminoja 42
11. Kaivosrekisterinumero 8677/11	Asentolamminoja 43
12. Kaivosrekisterinumero 8677/12	Asentolamminoja 44
13. Kaivosrekisterinumero 8677/13	Asentolamminoja 45
14. Kaivosrekisterinumero 8677/14	Asentolamminoja 49
15. Kaivosrekisterinumero 8677/15	Asentolamminoja 50
16. Kaivosrekisterinumero 8677/16	Asentolamminoja 51
17. Kaivosrekisterinumero 8677/17	Asentolamminoja 52
18. Kaivosrekisterinumero 8677/18	Asentolamminoja 53
19. Kaivosrekisterinumero 8677/19	Asentolamminoja 54
20. Kaivosrekisterinumero 8677/20	Asentolamminoja 55
21. Kaivosrekisterinumero 8677/21	Asentolamminoja 56
22. Kaivosrekisterinumero 8677/22	Asentolamminoja 57
23. Kaivosrekisterinumero 8677/23	Asentolamminoja 58
24. Kaivosrekisterinumero 8677/24	Asentolamminoja 59
25. Kaivosrekisterinumero 8677/25	Asentolamminoja 60
26. Kaivosrekisterinumero 8677/26	Asentolamminoja 61
27. Kaivosrekisterinumero 8677/27	Asentolamminoja 62
28. Kaivosrekisterinumero 8677/28	Asentolamminoja 63
29. Kaivosrekisterinumero 8677/29	Asentolamminoja 64
30. Kaivosrekisterinumero 8677/30	Asentolamminoja 65
31. Kaivosrekisterinumero 8677/31	Asentolamminoja 66
32. Kaivosrekisterinumero 8677/32	Asentolamminoja 69
33. Kaivosrekisterinumero 8677/33	Asentolamminoja 70
34. Kaivosrekisterinumero 8677/34	Asentolamminoja 71
35. Kaivosrekisterinumero 8677/35	Asentolamminoja 76
36. Kaivosrekisterinumero 8677/36	Asentolamminoja 77
37. Kaivosrekisterinumero 8677/37	Asentolamminoja 78

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Jäljennös päätöksestä toimitetaan myös asianomaisille paliskunnille.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Lapin Kansa -lehdessä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Rovaniemen hallinto-oikeuteen.

Valitus aika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52117.

Terho Liikamaa
kaivosyli-insinööri

Maria Kivi
ylitarkastaja

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Otaksuma perustuu aikaisempiin alueella tehtyihin tutkimuksiin. Outokumpu Oy on tehnyt haetun alueen pohjoisosissa uraanimalmitutkimuksia 1970-luvulle saakka ja tämän jälkeen Geologian tutkimuskeskus on jatkanut tutkimuksia. Vuosina 2007–2008 aluetta on tutkittu hakijan toimesta mm. lohkareista ja kalliopaljastumista sekä tulkittu matalalentoaineistoa ja tehty maaperätutkimuksia, säteilymittauksia ja tutkimuskaivantoja.

Aiempiin tutkimustuloksiin ja alueen kallioperän geologiaan nojautuen hakija pitää perusteltuna, että valtausalueella tehtävillä tutkimuksilla paikannetaan uraani esiintymät ja selvitetään esiintymien laatu ja laajuus.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Maastotutkimustyöt käsittävät geologista kartoitusta, radiometrisiä maanpintamittauksia, geofysikaalisia mittauksia, geokemiallisia tutkimuksia sekä tutkimuskaivantojen ja -ojien tekoa. Alueella toteutetaan myös mittava syväkairausohjelma. Lisäksi kehitetään uusi malminetsintämenetelmä, jossa käytetään hyväksi luonnon radioaktiivisten alkuaineiden jakauman vaihtelua. Maastotöitä tehdään koko valtausalueella. Ajallisesti töiden on arvioitu jakaantuvan vähintään viiden vuoden ajalle.

Tavoitteen saavuttamiseksi hakija tekee tieteellistä tutkimustyötä suomalaisten ja ranskalaisien yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Lausunnot on annettu hakemuksen ollessa alkuperäisellä hakijalla (AREVA Resources Finland Oy) ja ennen hakemuksen osittaista perumista, jonka seurauksena kaikki jäljelle jääneet valtausalueet sijaitsevat Ranuan kunnan alueella. Lausunnot on otettu huomioon tässä päätöksessä vain niiltä osin kuin ne kohdistuvat osittaisen perumisen jälkeisiin valtausalueisiin.

Ranuan kunta

Rakennustarkastajan selvitykseen viitaten kunnanhallitus on todennut lausuntonaan, että hakemuksen mukaisilla valtausalueilla ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa eikä muita kaivoslain 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Kunnanhallitus on kuitenkin painottanut, ettei alueella saa suorittaa toimenpiteitä, jotka vaarantaisivat asukkaiden terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön tai aiheuttaisivat haittaa alueen elinkeinoille.

Valtuuston käsittelyssä on esitetty kunnanhallituksen esityksestä poiketen myös kunnan kielteinen suhtautuminen uraanivaltaushakemukseen ja todettu lisäksi, että mikäli haettu tutkimuslupa myönnettäisiin ja esiintymä olisi kaupallisesti hyödynnettävissä, kunta ei tulisi hyväksymään uraankaivosta alueelleen.

Kunnanvaltuuston äänestettyä päätösehdotuksen ja siitä poikkeavan ehdotuksen välillä on kunnanvaltuusto hyväksynyt kunnanhallituksen esityksen. Kaksi valtuutettua on jättänyt eriävän mielipiteen.

Rovaniemen kaupungin lausuntoa ei tässä käsitellä, koska valtausalueita ei enää sijaitse Rovaniemen alueella.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus), lausuntohetkellä Lapin ympäristökeskus

Valtausalueilla Asentolamminoja 49–50 ja 55 sijaitsevat luonnonsuojelulla uhanalaiseksi (LsL 46 §) ja erityisesti suojeltavaksi lajiksi (LsL 47 §) määritetyn kotkan reviirit. Myös lajin pesäpuu on rahoitettu (LsL 39 §, LsA 19 §). Tutkimustoimenpiteitä ei saa suorittaa ja alueella liikkumista tulee välttää 15.2.–31.7. välisenä aikana.

Valtausalueet Asentolamminoja 71, 77–78 sijaitsevat osittain III-luokan tutkimattomalla pohjavesialueella (Likokangas, tunnus 12683133). Tutkimuksissa tulee huomioida pohjavesien suojelutarpeet.

Valtausalueella Asentolamminoja 77 on Hertta-järjestelmän (26.5.2009) mukaan muinaisjäännöskohde.

Valtausalueet eivät sijaitse suojelualueilla tai suojeluohjelmiin kuuluvilla alueilla.

Lisäksi Lapin ympäristökeskus toteaa, että kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelemasta alueen luontoa enempää kuin tutkimusten tekemiseksi on välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon jätetyt jäljet tulee entisöidä mahdollisimman hyvin.

Narkauksen paliskunta

Valtausalue Asentolamminoja sijaitsee Narkauksen ja Niemelän paliskuntien alueilla.

Narkauksen paliskunta vastustaa uraanin tutkimusluvan (valtausoikeuden) myöntämistä.

Narkauksen paliskunta vaatii poronhoidon huomioon ottamista kaikessa alueellaan tapahtuvassa toiminnassa ja selkeän neuvotteluvaihtoehtoon asettamista hakijalle sekä mahdolliselle kolmansille osapuolille (oikeuksien siirronsajille). Tutkimustoiminta ei saa vaarantaa poroelinkeinon toimintaedellytyksiä alueella tai sen vaikutusalueella.

Narkauksen paliskunnan alue on 2311 km² laaja alue. Suurin sallittu poroluku on 2000 eloporoa. Paliskunnassa on noin 90 poronmestajaa perheineen, jotka saavat elantonsa osin tai kokonaan poroelinkeinosta. Narkauksen paliskunnan osakkaat harjoittavat elinkeinoaan valtaushakemuksissa mainituilla Asentolammin alueilla.

Paliskunnan oikeutus alueelle perustuu poronhoitolakiin (erityislaki). Vapaalaidunnusoikeus on edellytys kannattavalle poronhoidolle. Se on tarkoitettu ja tunnustettu pysyväksi oikeudeksi. Se on turvattu lain tasoisella säädöksellä (PHL 3 §). Se tarkoittaa porolle oikeutta ottaa ravintonsa vapaasti luonnosta, poikkeukset on lueteltu poronhoitolaissa.

Suunnitellessaan valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä valtion viranomaisen on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajan kanssa (PHL 53 §). Viranomaisilla tarkoitetaan kaikkia viranomaisia.

Narkauksen paliskunnan lausunnot ja kannanotot tulee ottaa huomioon painoarvoltaan merkittävänä valtausluvasta päätettäessä kuin myös kaivostoimintaan liittyvässä päätöksenteossa. Toiminta tapahtuu samalla alueella, missä paliskunnan porot palkivat ja poronhoitajat tekevät poronhoitotyötään.

Valtaushakemuksen tarkoituksena on tutkia alueen malmivarat mahdollista kaivostoimintaa varten. Lupahakemuksesta käy ilmi, että valtausoikeutta haetaan uraanimin etsimiseksi.

Tutkimuslupapäätöksen tekemistä varten tulee selvittää porotaloudelle aiheutuvat kokonaisvaikutukset, haitat ja vahingot.

Uraanin etsintätoimista ja -työstä aiheutuvat haitat ja vahingot poronhoidolle tulee korvata täysimääräisesti (myös poronlihan imagolle aiheutuneet vahingot). Vertailutilanteen saamiseksi olisi hyvä, jos ympäristöstä ja parosta otettaisiin näytteitä, jotka kuvaavat tilannetta ennen kaivosyhtiön toimintaa. Näin pystyttäisiin toteamaan mahdolliset muutokset luotettavasti.

Asentolamminojan valtausalueet sijaitsevat lähellä Natura 2000 -aluetta (Simojokivarsi). Alueella on todettu luonnonsuojelullisesti merkittäviä kohteita.

Kohteet 46-49 ovat Narkauksen paliskunnan aluetta ja myös vasoma- ja kesälaidualuetta (Kellukajoen alue). Muut valtauksen kohteet ovat syys-talvilaidunaluetta. Valtausluvan hakija ei ole selvittänyt riittävässä määrin toimintansa vaikutuksia porojen laidunalueeseen. Hakijan tulisi selvittää toiminnan vaikutukset myös läheiseen Natura 2000 -alueeseen. Tutkimustoiminta rajoittuu hakemuksesta ilmenevälle alueelle, mutta sen vaikutukset voivat ilmetä huomattavasti laajemmalla alueella. Annetuissa selvityksissä ei ole tutkittu lainkaan vaikutuksia alueella toimivaan poroelinkeinoon. Suunnitellessaan valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä valtion viranomaisen on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajan kanssa (PHL 53 §).

Poronhoitolain 42 §:n mukaan porojen pelottelu on kielletty. Pelottelemisesta pronomistajalle ja paliskunnalle aiheutunut vahinko ja haitta on korvattava. Kaivosyhtiön tulee tutkimustoiminnassaan ottaa poronhoito huomioon. Mahdollisessa lupapäätöksessä vastuulliset toimijat tulee velvoittaa toimimaan tavalla, jolla vahingot ja haitat pienennetään tai vältetään kokonaan.

Alue on pienipiirteistä kumpareikko- ja suoaluetta. Liikkuminen suurilla tela-alustaisilla koneilla tai traktoreilla vaatii kulku-urien tekemistä maastoon. Liikkuminen maastoajoneuvoilla ja työkoneilla maastossa lumettomana aikana on kielletty ilman omistajan suostumusta. Valtausalueella suoritettavat tutkimustyöt jättävät vuosikymmeniksi jäljet maastoon.

Narkauksen paliskunta suorittaa poronhoitotöitä alueella. Tutkimustöistä tiedottaminen ja sopeuttaminen poronhoitotöiden rytmiin on tärkeä poronhoidon onnistumiselle alueella. Tutkimustyön kanssa samanaikainen poronhoitotyö voi vaikeutua ylimääräisen toiminnan myötä (melu, liikkuminen, koneet kaivaminen, poraus). Kaivosyhtiön tutkimustoiminta alueella saattaa aiheuttaa haittaa ja vahinkoa, mikäli sen toimintaa ajoittuu samanaikaisesti poronhoitotöiden kanssa, esimerkiksi porojen kuljetusreitille.

Radioaktiivisten massojen käsitteleminen on suuri riski poronhoidolle. Hakija ei ole ilmaissut yksityiskohtaisempaa työ- ja turvallisuussuunnitelmaa. Poroelinkeinoon olemassa olo ja toimiminen alueella on sivuutettu. Alueelle tullaan kaivamaan kaivosmonttuja ja siirtelemään maapeitteitä. Porot liikkuvat samalla alueella. Avonaiset kaivosojat ja montut ovat turvallisuusriski etenkin poronvasoille. Poronhoitajien ja porojen turvallinen liikkuminen tulee taata kaikissa olosuhteissa. Kaivosojia ja monttuja ei saa jättää avonaisiksi ilman valvontaa tai aitausta.

Radioaktiivisen uraanin näytteenotto- ja toimintatavat tulee olla radioaktiivisten aineiden käsittelystä annetun lain mukaisia. Tutkimustoiminnassa siirretään pintamaita, kaivetaan kuoppia, kaivosojia, jotka voivat olla useita metrejä leveitä ja muutamasta metristä satoihin metrejä pitkiä ja jopa viisi metriä syviä kaivantoja. Pintavesiä, jotka huuhtovat kaivettavaa aluetta, pumpataan ja imeytetään maaperään. Selvityksessä ei ole arvioitu pesu- ja pintavesien määrää. Alue on matalaa suoperäistä aluetta, joten vesimäärät voivat olla huomattavia. Valtausalue kuuluu Simojoen vesistöalueeseen; lähes kaikki joet laskevat Natura-alueeseen kuuluvaan Simojoen vesistöön. Tilapäiselläkin kuivatuksella tulee olemaan vaikutusta alueella oleviin kasvilajeihin. Samoin kasvaa riski poronlihan säteilyarvojen nousemisesta.

Selvitykset toiminnan turvallisuudesta ovat puutteellisia. Tutkimustyön tekevät aliurakoitsijat, joita ohjeistetaan toimintaan. Mahdollisessa luvassa vastuukysymykset tulee selvittää.

Uraani on radioaktiivinen aine ja sen käsittely vaatii erityistä huolellisuutta ja osaamista. Ympäristöön ei saa jäädä tutkimustoiminnasta ja radioaktiivisista aineista jäämiä. Radioaktiivinen pöly leviää herkkään ekosysteemiin. Se kertyy muun muassa kasveihin, joita porot käyttävät ravinnokseen. Tulokset näkyvät poronlihassa kohonneina pitoisuuksina. Poroilla on vapaa laidunoikeus ja ne tulevat liikkumaan valtausalueella. Mahdollisessa valtausluvassa tulee kiinnittää huomiota porojen ja alueella toimivien poromiesten turvallisuuteen alueella.

Narkauksen paliskunta vastustaa uraanin tutkimusluvan myöntämistä riittämättömien selvitysten vuoksi.

Uraanin tutkimustoiminta ja käsittely on liian suuri poroelinkeinoille. Paliskunnan porojen ja poronhoitajien turvallisuus ei ole taattu. Tutkimussuunnitelmassa ei ole huomioitu

toimintaa poronhoitoalueella. Lupaviranomaisen tulee vaatia toiminnasta aiheutuvien vaikutusten selvittämistä poroelinkeinolle.

Mikäli tutkimuslupa kuitenkin myönnetään, tulee sille asettaa erittäin tiukat ehdot muun muassa turvallisuuskysymyksissä. Valvonta tulee järjestää niin tutkimustyön aikana kuin myös sen päättymisen jälkeen.

Kaikki nyt ja myöhemmin ilmenevät haitat ja vahingot poroelinkeinolle ja poronhoidolle tulee korvata täysimääräisesti.

Mikäli tutkimuslupa kuitenkin myönnetään, Narkauksen paliskunnalle tulee lupaehdoissa taata riittävä informaation saanti toiminnasta alueella. Narkauksen paliskunta vaatii neuvotteluvälvoituksen asettamista lupaehtoihin kaivosyhtiölle poronhoidolle aiheutuvien haittojen minimoimiseksi ja korvaamiseksi.

Säteilyturvakeskus

Säteilylaki (592/1991) koskee kaikkea toimintaa tai olosuhteita, joissa luonnon radioaktiivisista aineista aiheutuu tai voi aiheutua terveydellistä haittaa. Jos on perusteltua syytä epäillä, että toiminnasta aiheutuu terveydellistä haittaa aiheuttavaa altistumista luonnonsäteilylle, niin toiminnan harjoittaja on säteilylain 45 §:n mukaisesti velvollinen selvittämään altistuksen suuruuden. Selvityksen perusteella Säteilyturvakeskus antaa tarvittavat määräykset altistuksen rajoittamiseksi.

Hakemuksessa esitetyt mahdollisen uraaniesiintymän laadun ja laajuuden tutkimukset ovat sellaisia, että ei ole perusteltua syytä epäillä niistä aiheutuvan säteilyyn liittyvää vaaraa tai haittaa; uraanin etsimiseksi tehtävä näytteidenotto on säteilyturvallisuuden ja ympäristön kannalta vastaavaa kuin minkä muun tahansa kaivoskivennäisesiintymän näytteenottotoiminta. Siten kyseisten tutkimusten tekemiselle ei tarvitse asettaa erityisiä säteilyturvallisuutta koskevia vaatimuksia. Jos tutkimukset johtavat uraanin koelouhintaan tai muuhun vastaavaan toimintaan tutkimusalueella, toiminnan harjoittajan on tehtävä hyvissä ajoin ennen toiminnan suunniteltua aloitusta Säteilyturvakeskukselle säteilyasetuksen (1512/1991) 29 §:n mukainen ilmoitus.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Mielipiteet on annettu hakemuksen ollessa alkuperäisellä hakijalla (AREVA Resources Finland Oy) ja ennen hakemuksen osittaista perumista, jonka seurauksena kaikki jäljelle jääneet valtausalueet sijaitsevat Ranuan kunnan alueella. Mielipiteet on otettu huomioon tässä päätöksessä vain niiltä osin kuin ne kohdistuvat osittaisen perumisen jälkeisiin valtausalueisiin.

Metsähallitus

Metsähallituksen kiinteistöjen osalta suurin osa hakemuksista sijoittuu kiinteistön Ranuan valtioonmaan (683-893-11-1) alueelle. Vesistöllisesti hakemusalue sijoittuu Simojoen vesistöalueelle. Alueen vesistö on Metsähallituksen hallinnassa olevilla alueilla lähinnä pienvesistöä, kuten pienehköjä järviä ja jokia sekä lampia ja puroja. Vesien laskusuunta on Simojoki, joka on Natura-ohjelman mukainen suojeluvesistö.

Uraani asettaa etsintä- ja tutkimustyölle vaativat reunaehdot. Erityisesti tulee huomioida tutkimusalueen hyvä vesien hallinta. Tutkimustoiminta tulee jäljestää siten, että toiminnalla ei ole vaikutusta pohja- ja pintavesien laatuun. Vesien hallinnan osalta tulee huolehtia siitä,

että syväkairausreiät tulpataan välittömästi kairauksien päätyttyä niin hyvin, että kairausreistä ei pääse valumaan purkausvesiä ympäristöön.

Säteilylain (592/91) 45 §:n mukaan se, joka käyttää luonnossa olevia maa-, kivi- tai muita aineksia taikka näiden aineksien käytön tuloksena syntyneitä materiaaleja elinkeinotoiminnassa tai siihen rinnastettavassa toiminnassa, on velvollinen Säteilyturvakeskuksen hyväksymällä tavalla selvittämään toiminnasta aiheutuvan säteilyaltistuksen, jos ilmenee tai perustellusti epäillään, että toiminta on säteilytoimintaa. Edellä mainitun perusteella Metsähallitus edellyttää, että kaivosyhtiö selvittää aiotuista toiminnoista aiheutuvan säteilyaltistuksen Säteilyturvakeskuksen hyväksymällä tavalla.

Hakemuksessa on kerrottu tutkimusten arvioitu määrä ja laatu. Maaperään kaivetaan mm. tutkimusojia- ja kaivantoja. Tutkimukset eivät hakemustietojen mukaan sisällä varsinaisesti koelouhintaa. Tarvittaessa tutkimusojien- ja kaivantojen kaivannaisjätteen käsittelyssä tulee soveltaa ympäristönsuojelulain (86/2000) 45 a §:n määräyksiä kaivannaisjätteen käsittelystä. Edellä mainittu tulee huomioida etenkin silloin, jos valtausalueella tehdään pienimuotoistakin koelouhintaa. Kyseessä olevan lainsäädännön kohdan ja täten myös ympäristöluvan (YSL 28 §) soveltamisen kynnys tulee olla edellä mainitun kaltaisessa toiminnassa alhainen.

Metsähallitus pitää tärkeänä, että tutkimusvaiheessa alueen metsälaki- ja kulttuurikohteet säilyvät mahdollisimman hyvin. Metsähallitus on sitoutunut näiden kohteiden säilyttämiseen lakisääteisen veloitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäristöjärjestelmässään. Vähimmäisedellytys on, että toimijalla on tieto olemassa olevista kohteista ja lisäksi kyky tunnistaa mahdolliset uudet kohteet maastossa. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy mm. Museoviraston muinaismuistorekisteristä. Koska näistä virallisista rekistereistä ei löydy kaikkia Metsähallituksen mailla sijaitsevia, luonto- ja kulttuurikohdetietoja, Metsähallitus edellyttää, että kaivosyhtiön tulee olla yhteydessä myös suoraan Metsähallitukseen. Samassa yhteydessä voidaan yhteisesti käydä läpi kaivosyhtiön laatima tutkimussuunnitelma ja näin yksityiskohtaisesti varmistaa, että metsälain 10 §:n, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet eivät tuhoudu.

Valtaushakemusalueilla Asentolamminoja 41 ja 49 on suuren petolinnun pesiä. Tästä syystä toimintaa ei tule harjoittaa vuosittain 15.2. - 31.7. välisenä aikana.

Mikäli tutkimustöiden yhteydessä on tarvetta poistaa puita tai käyttää Metsähallituksen tieverkostoa, tulee toimijan olla ennakkoon yhteydessä Metsähallituksen Ranuan metsätiimiin ja sopia toimenpiteistä, joilla tiesto-, puusto- ja taimikkovahingot pyritään ehkäisemään tai mikäli vahinkoja on odotettavissa, niin sopia etukäteen korvauseriaatteista.

Valtaajan tulee varmistaa maastoliikennelutarve valtausalueille.

Pysyvästi maahan jäävät maanpäälliset metalliset ja muoviset maaputket on katkaistava mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulee tulpata. Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia esim. moottorikelkkailijoille. Maanpäällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös maastossa liikkuville metsäkoneille. Metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkien päihin. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalivahinkoja.

Metsähallitus katsoo, että hakija on kaikilta osin vastuussa aiheuttamistaan vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Luontokuva Akatemia ([REDACTED], kiinteistön 683-403-39-0 Ketola omistajana) Hakemuksesta ilmenee, että alue rajoittuu Salmijärven ja Koukkujärven toiselta puolelta Mykylammin suuntaan olevalle lähinnä soiselle, aukealle alueelle. Maanomistaja [REDACTED] hallussa olevat alueet kuuluvat yritykseen nimeltä Luontokuva-Akatemia, joka järjestää alueella luontokuvaukseen liittyvää kurssitoimintaa. Toimintaan kuuluu oleellisesti kuvaus piilokojuista, joista tärkein sijaitsee juuri Salmisuolla, joka kuuluu hakemuksen alueisiin.

Valtaukseen kuuluva malminetsintä ja mahdolliset jatkotoimenpiteet sopivat erittäin huonosti luontokuvaustoiminnan kanssa yhteen. Maiseman ja luonnon koskemattomuus ja hiljaisuus kuuluvat olennaisesti yrityksen toimintaan, muu toiminta pilaa ajatuksen täydellisesti.

Yllä olevaan viitaten pyydetään huomioimaan em. seikat ja epäämään alueella ja mikäli mahdollista, sen välittömässä läheisyydessä, hakemuksen sisältämän toiminnan.

[REDACTED] (kiinteistön 683-404-78-4 Nivala omistajina) sekä oikeudenomistajista [REDACTED]

vastustavat valtaushakemusta, koska se tuhoaisi ja saastuttaisi mainitun kiinteistön maata ja sen ympäristöä, vesiä ja ilmaa. Mielenpitemme antajat katsovat myös, että kaivosviranomaisen tulee perustuslain 15 §, 18 § ja 22 § mukaisesti luopua valtaushakemuksesta koko Asentolamminojan valtausalueella.

Mielenpiteessä vedotaan ympäristönsuojelulain velvoitteisiin ympäristön pilaantumisen vaaran aiheuttavan toiminnan sijoittamisesta. Ympäristönsuojelulain määräyksiin viitaten katsotaan, että valtausta ei voida laillisesti myöntää mm. seuraavista syistä johtuen:

- mahdollinen valtaus ja sen mukana tuleva mahdollisuus koekairauksiin ja jopa koelouhintaan kiinteistön läheisyydessä on uhka perheen terveydelle, sillä koekairauksissa tai muissa raskaammassa toimenpiteissä aiheutetaan vaaraa pohjavesille
- valtausalue on vesistöjen pilkkomaa ja sen joet laskevat Simojokeen. Simojoki on SAP-suojeltu lohijoki, johon nousee uhanalainen itämeren lohi. Valtauksen myöntäminen ja jopa koekairaukset em. valtausalueelle aiheuttavat vakavan uhan Simojolle. Lohen lisäksi Simojosta nostetaan taimenta, harjusta, ym. kalaa. Joen vedessä viihtyy myös joki-rapu ja kaikkein ihmeellisin ja vaateliain eläin, jokihelmisimpukka.
- Simojokilaaksossa laidunnetaan poroja, siellä vaeltelevat hirvet, viihtyvät metsäkanalinnut ja maakotkat. Laulujoutsenet pesivät kylien läheisyydessä. Simojoen alueelle ylipäättään ei voida myöntää valtauslupaa.
- Valtausalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee vedenottamo. Valtauksen myöntäminen ja koekairaukset em. mainitulle alueelle aiheuttavat vakavan uhan pohjavedenotto-alueelle.
- Maastossa mahdollisesti suoritettavat koekairaukset, koelouhinnat, koerikastukset sekä muu maastossa raskaammalla kalustolla suoritettava tutkimustyö tulee aiheuttamaan pysyviä vaurioita maan rakenteeseen. Edellä mainittu tutkimustyö saastuttaa hillasuoja ja rikkaat marjamaat, joista koko Ranuan pitäjän kuuluu. Valtauslupaa ei voida myöntää, koska valtaushakemus uhkaa vakavasti elinkeinovapautta ja oikeutta työhön (perustuslaki 18 §) sekä omaisuuden suoja (perustuslaki 15 §). Valtiovallan tulee huolehtia, että nämä perusoikeudet (perustuslaki 22 §) toteutuvat.
- Asentolamminojan kaivosvaltaus on jo nyt aiheuttanut perheissä pelkoa ja ahdistusta. Erikoisesti lapset pelkäävät elinympäristössään saastumista ja vanhukset myötäelävät omaistensa hätää.
- Uuden perustuslain 20 § takaa kansalaisille oikeuden osallistua asuinympäristöönsä koskevaan päätöksentekoon. Perustuslain 15 § suoja omaisuutta ja mielenpitemme esittäjien

mukaan myös immateriaalisia nautinta-arvoja kuten ympäristöllisiä, historiallisia ja maisemallisia arvoja.

- Vuotuista valtausmaksua pidetään liian pienenä.
- Simojoki ympäristöineen on ainutlaatuinen kauneus- ja luontoarvojensa vuoksi. Joen vesi on juomakelpoista ja valtausalueella on runsaasti puhdasvetisiä lähteitä.

Seuraavat mielipiteet ovat maanomistajilta, joiden omistamat kiinteistöt ovat jääneet hakemusalueen ulkopuolelle hakijan peruttua alueita hakemuksestaan tai jotka eivät ole maininneet mielipiteissään edustamaansa kiinteistöä.

[REDACTED] ovat osakkaina perikunnassa, joka omistaa metsäpalstan ko. alueella ja asuvat n. kuuden kilometrin päässä Asentolamminojan alueesta. Alueen välittömässä läheisyydessä on useita kyliä, joiden asukkaiden elämä kävisi mahdottomaksi, mikäli alueelle tulisi uraanikaivos. Kotiseudun luonto halutaan säilyttää puhtaana ja vaarattomana asuinpaikkana tuleville sukupolville. Mielipiteessä vastustetaan kaikkea kaivostoimintaa ja erityisesti ko. uraanikaivostoimintaa.

[REDACTED] vastustavat valtausoikeuden myöntämistä ja pidättävät oikeuden lopulliseen kannanottoon, kunnes ovat saaneet vastaukset seuraaviin kysymyksiin:

- Jos valtaushakemus hyväksytään, mitkä ovat maanomistajan liikkumisoikeudet alueella?
- Voimassa olevan metsäsuunnitelman mukaisesti tulisi ko. tilan tehdä valtausaikana harvennushakkuita, taimikon hoitoa, energiapuun keruuta ym. metsätöitä. Rajoittaako hyväksytty valtaus alueen muuta hyötykäyttöä (metsätalous)?
- Valtauslohkojen kautta virtaa Saunaoja, joka on suora yhteys Kelukkajoen kautta Simojokeen. Mitkä ovat toimenpiteet, joilla estetään mahdollisten päästöjen pääsy vesistöön maankamaraa muokkaavien ja poraustoimenpiteiden yhteydessä?
- Mihin perustuvat mahdollisten tiedossa olevien ja toisaalta ennalta arvaamattomien haittojen ja vahinkojen korvaukset?

[REDACTED] vastustaa uraanikaivosta, jonka mahdollinen sijainti olisi Rovaniemen ja Ranuan rajalla, koska Simojoen latva-alueelle suunniteltu kaivos on suureksi vaaraksi ja haitaksi Simojolle ja ympäröivälle luonnolle.

[REDACTED] Koska mielipiteiden antajat asuvat valtauksen haetun alueen läheisyydessä, katsovat he olevansa asianosaisia ja vastustavat valtausoikeuden myöntämistä, koska sitä seuraavat toimenpiteet uhkaavat alueen asukkaiden terveyttä, ympäristöä sekä omaisuutta.

Valtausta vastustetaan mielipiteissä mm. seuraavin perustein:

- Valtauksen oikeuttamat tutkimukselliset toimenpiteet, puhumattakaan mahdollisen kaivostoiminnan aloittamisesta, heikentäisivät monilla ympäristönsuojelulaissa mainituilla seikoilla elinympäristön laatua.
- Tutkimustoimenpiteistä (kairaus, koelouhintaa ja -rikastus) seuraisi nykyiseen verrattuna moninkertaiset melu- ja pölyhaitat ympäristössä ja maisemassa. Toimenpiteet vähentäisivät huomattavasti ympäristön yleistä viihtyvyyttä ja virkistyskäyttöön soveltumista. Valtaus lisäisi todennäköisesti myös raskaan liikenteen osuutta kapealla kylätiellä.
- Se, että valtaushakemus koskee säteileviä aineita, muodostaa riskin alueen asukkaille.

- Mahdollisen valtauksen myötä luonnonvarojen käyttö, kuten marjojen, sienien yms. poimiminen vaarantuisi. Valtaukseseen haettu alue on lisäksi poronhoito- ja hirvenmetsätysaluetta.
- Suunnitellun kairausohjelman vaikutuksista vesistöihin (mm. Simojokeen) ei ole tehty riittäviä ympäristöarviointeja.
- Valtauksen myöntäminen aiheuttaisi vakavan uhkan sekä valtausalueen läheisyydessä sijaitsevan pohjavedenottamon että yksityisten kaivojen pohjavesien puhtaudelle. Lisärisikiä pohjavesille aiheuttaisivat kaivantotyöt suoalueella, koska ne voivat liuottaa murskaantuvasta malmista uraanin nuklideja suovesiin ja lisätä radonin vapautumista. Uraanikairaustoiminta pohjavesialueilla on selkeästi vesi- ja ympäristölain vastaista. Lain mukaan pohjaveden pilaaminen on ehdottomasti kielletty.
- Valtauksen tavoitteena on kaivoksen perustaminen. Kukaan ei halua asua tai työskennellä kaivoksen läheisyydessä. Jo valtauksen myöntäminen tarkoittaisi kiinteistöjen arvon laskua. Valtio tai valtauksen haltija eivät korvaisi haittoja asianosaisille. Suunnitteilla oleva uraaniaikavahanka on uhka alueen ympäristölle sekä kalastus- ja matkailuelinkeinon tulevaisuudelle.
- Uraaniaikavahankkeella alueella on hyvin negatiivisia vaikutuksia laajemmaltikin koko Lapin imagolle. Uraaniaikavahkoston seurauksena ihmisten omaisuuden ja elinkeinonjen menetyksien arvon Lapin alueella uskotaan pitkällä tähtäimellä rahassa mitattuna olevan suurempi kuin mahdollisen kaivoksen tuoma taloudellinen hyöty.
- Valtausajka ja epätietoisuus mahdollisesta kaivoksesta aiheuttaisivat suurta huolta, pelkoa ja epävarmuutta alueen asukkaille.
- Valtaushakemusta ei voi hyväksyä yksin kaivoslain perusteella. Valtauksen myöntäminen olisi ristiriidassa muun Suomen lainsäädännön, erityisesti em. ympäristönsuojelulain (86/2000) ja perustuslain (731/1999) kanssa, jonka pykälässä 15 todetaan, että jokaisen omaisuus on turvattu ja pykälässä 20, että julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöönsä koskevaan päätöksentekoon.
- Valtauksen myöntämistä ei voida perustella silläkään, että valtauksista vain 1-2 % johtaa varsinaiseen kaivostoimintaan. Valtauksen tavoitteena on kuitenkin aina kaivostoiminnan aloittaminen.
- Valtaushakemuksessa ei ole kysymyksessä yleinen etu paikallisten asukkaiden yksityistä etua vastaan. Vastakkain ovat ranskalaisen kaivosyhtiön taloudellinen etu ja hyvin laajan alueen asukkaiden, elinkeinonharjoittajien ja luonnon etu.
- Areva on käynnistänyt tutkimustoimia yksittäisen maanomistajan luvalla viime vuonna [v. 2008] ilman ministeriön lupaa ja kansalaisten kuulemista. [Tukesin huomautus: alkuperäisen hakijan (Areva-yhtiö) Suomen ulkopuolella tapahtunutta toimintaa koskeva, mielipiteessä esitetty kannanotto on jätetty päätöstekstistä pois.]

Mikäli valtausoikeus myönnetään, mielipiteissä edellytetään seuraavaa:

- Mahdollisen valtauspäätöksen ehtona tulee olla kaivosyhtiöltä vaadittavat riittävät vaakuudet lähikylien kiinteistöjen vuoden 2009 täydestä arvosta lunastamiselle tai arvon laskun korvaamiselle sekä kaikkien vahinkojen ja haitallisten jälkivaikutusten korvaamiselle täydestä arvosta.
- Valtauksen myöntämisen ehtoihin on kirjattava, että kaikkien koekaivaukseen ja koerikastamiseen haetaan ympäristöluvat ja yhtiö maksaa kunnollisen seurantatutkimuksen pinta- ja pohjavesien laadusta, pöly-, kaasu- ja säteilymittaukset ympäristössä riittävän laajalla alueella sekä koko koetoiminnan ajalla että riittävän pitkän jälkivaikutusajan. Mahdollisiin kuljetuksiin on haettava vaarallisten aineiden kuljetuksia koskevat luvat. Kaikista toimenpiteistä tulee joka vaiheessa tiedottaa alueen asukkaille.

Suomen luonnonsuojeluliitto ry (allekirjoittajana [REDACTED])

Luonnonsuojeluliitto katsoo, että valtausta ei voi myöntää, koska puutteet ja riskit ovat kohtuuttomia yhteiskunnan ja ympäristön kokonaisedun kannalta. Vastustusta perustellaan mm. seuraavasti:

- Saatavilla olevat asiakirjat ovat puutteellisia mm. pinta- ja pohjavesien pilaantumisen esittämisen arvioinnin kannalta.
- Tutkimusalueen valuma-alueesta, vesistöjen ekologisesta tilasta ja tutkimustoimenpiteiden vaikutuksista alueen pienvesiin sekä laajemmin Simojoen vesistöön, tulisi tehdä kattavat selvitykset. Erityisesti tutkimushankkeessa toteutettavat moreenipeitteisiin tehtävät tutkimusojien ja muiden toimenpiteiden fyysiset vaikutukset sekä kiintoainekuormitus alueen pintavesiin tulisi selvittää.
- Syväkairausten vaikutukset alueen pohjavesiin ja keinot pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi tulisi selvittää.
- Uraanikaivostoiminta vaikuttaa negatiivisesti matkailuun, maan arvoon, mielikuvaan Suomesta ja kansainväliseen maineeseen.
- [Tukesin huomautus: alkuperäisen hakijan (Areva-yhtiö) lähinnä Ranskassa tapahtunutta toimintaa koskeva, mielipiteessä esitetty kannanotto on jätetty päätöstekstistä pois.]

Lappilaiset Uraanivoimaa Vastaan -yhdistys

vastustaa valtauksen myöntämistä mm. seuraavin perustein:

- Uraanin osalta tutkimuksetkin aiheuttavat epävarmuutta ihmisissä ja elinkeinonharjoittamisessa sekä maankäytön suunnittelussa.
- Valtaukseen haettu alue on poronhoito- ja hirvenmetsästysaluetta. Alueella on myös useita hyviä hillasoita. Alue on vesistöjen pilkkomaa, ja sen joet laskevat Simojokeen. Simojoki on suojeltu SAP-lohijoki, johon nousee uhanalainen Itämeren lohi. Suunnitteilla olevat uraanihankkeet ovat uhka ympäristölle sekä kalastus- ja matkailuelinkeinon tulevaisuudelle niin Simojoen ylä- kuin alajuoksullakin.
- Kaivostoiminta vahingoittaa Lapin mielikuvaan hiljaisena ja puhtaana pakopaikkana esimerkiksi Länsi-Euroopasta saapuville turisteille. Se aiheuttaa vahinkoa myös maa-, poro- ja marjatalouden imagolle.

Lapin luonnonsuojelupiiri

vastustaa valtausoikeuksien myöntämistä toteamalla mm. seuraavaa:

- Suomen perustuslain 1:20.2 §: n mukaan julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöönsä koskevaan päätöksentekoon.
- Perustuslain 1:18 §: ssä on turvattu jokaisen oikeus hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Tämä oikeus koskee paitsi kaivosalaa, myös luontoon perustuvia elinkeinoja.
- Lappi, mukaan luettuna Rovaniemi ja Ranua, on matkailualuetta, jonka imago perustuu puhtaaseen, terveelliseen ja turvalliseen luontoon sekä luonnontuotteisiin. Haettu valtausalue on myös poronhoitoaluetta. Lisäksi alueella metsästetään, kalastetaan ja marjastetaan. Tilannetta, jossa muiden elinkeinojen harjoittaminen kohtuuttomasti vaikeutuisi kaivostoiminnan takia, voidaan pitää kestäättömänä.
- Mahdollisesta kaivostoiminnasta ja jo valtausvaiheen toimenpiteistä aiheutuvat terveysvaikutukset, riskit ympäristölle sekä sosiaaliset vaikutukset ovat sellaisia, ettei valtausoikeuksien myöntämistä hakijalle voida pitää asianmukaisena.
- Huomioon tulisi ottaa myös Suomen kaivoslainsäädännön vanhentuneisuus ja sen porosaanreikien hyväksikäytön aiheuttama epävarmuus. Areva Resources Finland Oy aloitti

viime syksynä [v. 2008] kaivaustyöt jo valtaushakemuksen käsittelyvaiheessa, mikä on vastoin vakiintunutta Suomessa noudatettua käytäntöä.

- Oikeudenmukaisinta olisi, että viranomaiset käsittelevät ennen uutta kaivoslakia käsiteltäväksi tulevat hakemukset uuden lain hengen mukaisesti niin, ettei epävarmaa oikeustilaa hyväksikäytettäisi ja kenenkään oikeuksia poljettaisi.

Pitsijärven pyyntömiehet ry (allekirjoittajana puheenjohtaja [REDACTED])

Mielipiteessä todetaan seuraavaa:

- Seura toimii lähellä valtaushakemusaluetta. Myös jatkossa halutaan asua, tehdä työtä ja harrastaa Lapin puhtaassa luonnossa.
- On olemassa mahdollisuus, että osasta valtausaluetta on pinta- ja pohjavesien kautta yhteys seuran käyttämään alueeseen, vaikutus kalastoon ja juomaveteen. Myös kielteisiä vaikutuksia riistaan pelätään. Nämä vaikutukset halutaan selvittävän ennen luvan myöntämistä ja asiasta tiedotettavan kattavasti. Asianomaisille halutaan antaa mahdollisuus ottaa kantaa selvityksiin.

Portimo-Saukkojärven ja Toljan kylien yhteinen kyläkokous ([REDACTED])

vastustaa valtaushakemusta, koska hankkeen katsotaan aiheuttavan merkittävää haittaa Ranuan imagolle matkailupitäjänä, ympäristölle (vesistö, luonto) ja ihmisten terveydelle.

Saukkojärven kotiseutu- ja museoyhdistys ry (allekirjoittajana [REDACTED])

vastustaa valtausluvan myöntämistä, koska valtausluvan myöntäminen kaivosyhtiölle vaarantaa ja tuhoaa ainutlaatuisia luontoa, ihmisten vuosisataista elinympäristöä ja hävittää Simojokilaakson kulttuurin.

Naiset Atomivoimaa Vastaan ja Naiset Rauhan Puolesta -liikkeet sekä Edelleen Ei ydinvoimaa -kansalaisliike

katsovat, että uraanin koko tuotanto-, kuljetus- ja käyttöketju tuottaa niin vakavia ongelmia, jotka ulottuvat myös Suomen rajojen ulkopuolelle ja koskevat myös tulevia sukupolvia, että uraanin louhinta Rovaniemen ja Ranuan alueella sekä Suomessa yleensä on kiellettävä.

Oikaraisen kyläyhdistys

[Tukesin huomautus: mielipide koskee osittain aluetta, joka on myöhemmin peruttu hakemuksesta. Muilta osin mielipiteessä todetaan seuraavaa:]

- Tutkimus- ja kaivostoiminnan vaikutukset on ennakoitava ja selvittävä riittävän laajalla, perusteellisella ja riippumattomalla tutkimustoiminnalla koskien kaivostoiminnan ja sitä edeltävän tutkimustoiminnan terveydellisiä, luonnontaloudellisia, sosiaalisia ja imagollisia sekä yksityistaloudellisia vaikutuksia.
- Tämän selvitystoiminnan on katettava paitsi vaikutukset valtausalueelle myös vaikutukset laajemmalle alueelle esim. vesistön kautta sekä imagollisten kysymysten kautta.

Hakijan vastine

Euro Scandinavian Uranium AB:n vastine

Hakija ei muuta hakemustaan. AREVA Resources Finland Oy veti vuoden 2009 lopulla useita valtauksia pois alkuperäisestä hakemuksesta tehtyään vuosina 2007–2009 alueella geologisia havaintoja ja geofysikaalisia mittauksia sekä harjoittamalla vähäistä näytteenottoa sekä muuta tutkimustyötä maanomistajan luvalla.

Hakija on valtauskelpoinen. Sen toimialana ja tarkoituksena on metalleihin ja muihin kaivoskivennäisiin liittyvä kaivos- ja etsintätoiminta sekä niihin liittyvä muu toiminta.

Hakijalla on kaivoslaissa tarkoitettu otaksunta hakemallaan valtausalueella sijaitsevasta kaivoskivennäisesiintymästä, jonka hyödynnettävyyden se haluaa selvittää valtausoikeuden nojalla. Hakija on selvittänyt hakemuksessaan, mihin sen otaksunta kaivoskivennäisistä alueella perustuu. Hakija on myös esittänyt valtaushakemuksensa liitteenä yksityiskohtaisen tutkimussuunnitelman alueelle suunnittelemistaan geologisista tutkimustoimenpiteistä.

Hakemuksesta annetuissa lausunnoissa ei ole tuotu esille seikkoja, jotka olisivat valtauksen esteitä, joten Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on annettava hakijalle valtauskirja(t) hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä.

Uhanalaisten ja rauhoitettujen lajien olemassaolo haetuilla valtausalueella ei ole este valtauksen myöntämiselle tai alueen rajaamiselle valtaushakemuksesta poikkeavalla tavalla. Tutkimustöitä tehtäessä on joka tapauksessa noudatettava kasvi- ja eläinlajien rauhoittamista koskevia luonnonsuojelulain säännöksiä. Hakija ei ole hakemassa lupaa poiketa luonnonsuojelulain säännöksistä.

Tutkimustoiminta alueella rajoittuu esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin. Hakija on rajannut suunnitellut tutkimustoimenpiteet ainoastaan geologisiin tutkimuksiin ja on luopunut hakemuksessaan kaivoslain 12 §:ssä mainituista koelouhinnasta ja koerikastuksesta. Samoin hakijalla ei ole aikomusta eikä tarvetta käyttää valtausalueen tai sen ulkopuolista maata teitä, voima-, vesi- tai muita johtoja varten.

Valtausoikeus on ajallisesti ja tässä tapauksessa myös laadullisesti tutkimustapojen osalta rajoitettu oikeus, josta ei aiheudu pysyvää haittaa valtausalueella ja jolla ei ole vaikutuksia valtausalueen ulkopuolella.

Asiassa ei ole kysymys kaivospiirin määräämisestä uraanikaivoksen perustamiseksi, vaan valtauskirjojen antamisesta ajallisesti ja toimenpiteellisesti rajoitettuun tutkimustyöhön, jolla alueen mineraalivarat ja niiden hyödynnettävyys selvitetään.

Malminetsintä ei ole ympäristövaikutusten arvioinnista annetussa laissa säädetyn YVA-menettelyn alaista toimintaa eikä malminetsinnälle edellytetä myöskään ympäristölupaa.

Mikäli hakija tutkimussuunnitelmaansa toteuttaen pystyy osoittamaan olettamuksensa todennäköisesti taloudellisesti hyödynnettävästä kaivoskivennäisesiintymästä oikeaksi, se voi hakea alueelle kaivospiirin määräämistä. Vasta tuossa vaiheessa hanke saa sellaiset teollisen toiminnan mittasuhteet, että on tarpeen selvittää yksityiskohtaisesti luonnon- ja ympäristönsuojelulain edellyttämällä tavalla hankkeen vaikutukset.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetyt edellytykset.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädetyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Kaivoskivennäisiä koskeva otaksuma

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan (1625/1992) mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava, mitä kaivoskivennäisiä hakija otaksuu alueella olevan ja mihin otaksunta perustuu sekä perustelut tarpeellisten tutkimusten arvioidusta määrästä ja laadusta.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) edellyttämä vaatimus kaivoskivennäisten otaksumasta ei kuitenkaan tarkoita sitä, että esiintymän tulisi olla paikallistettu ja osoitettavissa. Tässä päätöksessä käsi-

teltävä hakemus tarkoittaa lupahakemusta malminetsintää koskevaan tutkimustyöhön, jonka kuluessa alueen malmivarat ja niiden hyödynnettävyys selvitetään.

Hakijan esittämää otaksunmaa kaivoskivennäisistä sekä selvitystä siitä, mihin otaksunta perustuu, voidaan pitää riittävänä. Ottaen huomioon hakijan otaksunnan tueksi esittämä yleinen geologinen tieto otaksuntaa voidaan pitää riittävänä, vaikka haettu alue on laaja. Asiassa ei myöskään ole syytä epäillä, että hakemus olisi tehty muussa kuin kaivoslain tarkoittamassa tarkoituksessa.

Kaavoitustilanne

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan (1102/2000) mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syytä.

Kaivoslain (503/1965) edellä tarkoitettua muutosta (1102/2000) koskeviin esitöihin (HE 148/2000 vp) kirjattujen yleisperustelujen mukaan lainmuutoksen tarkoituksena on parantaa kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa maankäytön suunnitteluun.

Ranuan kunnan lausunnossa on todettu, että hakemuksen mukaisilla valtausalueilla ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa eikä muita kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä. Kunnanhallitus on painottanut, ettei alueella saa suorittaa toimenpiteitä, jotka vaarantaisivat asukkaiden terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön tai aiheuttaisivat haittaa alueen elinkeinoille. Kunnanhallituksen esitys on hyväksytty kunnanvaltuuston äänestettyä kunnanhallituksen esityksen ja siitä poikkeavan ehdotuksen välillä.

Valtaukselle ole kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n tarkoittamaa, kaavoitukseen tai alueiden käyttöön perustuvaa estettä.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47–49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Ympäristönsuojeluun liittyvät näkökohdat

Valtausoikeudesta päätettäessä huomioidaan pääasiassa kaivoslaki (503/1965) ja sen nojalla suoraan sovellettavaksi tuleva lainsäädäntö, erityisesti luonnonsuojelulain (1096/1996) säännökset.

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) ja vesilaki (587/2011) – lukuun ottamatta vesiluontotyyppi-en suojelua koskevia säännöksiä – eivät tule välittömästi sovellettavaksi valtausoikeuden myöntämisen edellytyksiä harkittaessa. Valtausta koskevassa kaivoslain (503/1965) mukaisessa päätöksessä ei voida myöntää poikkeuksia tai ratkaista muuta lainsäädäntöä laajemmin ympäristönsuojelua tai vesien suojeluun liittyviä seikkoja.

Maaperän pilaamiskielto, pohjaveden pilaamiskielto tai pohjaveden muuttamiskielto ovat voimassa ja niitä on mainituissa laeissa määritetyin tavoin noudatettava kaivosviranomaisen päätöksessä tarkoitettua tutkimustyötä tehtäessä.

Kaivoslain (503/1965) mukaisen malminetsinnän on katsottava olevan vaikutuksiltaan niin rajattua, ettei siitä voida katsoa aiheutuvan vaaraa tutkimusalueen maaperälle tai pohjavedelle. Kaivosviranomainen on kuitenkin antanut päätöksessä eräitä lupamääräyksiä, jotka rajoavat toiminnan vaikutuksia tai kieltävät sellaisen toiminnan, jonka voitaisiin arvioida aiheuttavan lainsäädännössä kielletyiksi katsottavia vaikutuksia.

Uraanin etsinnän ominaispiirteet

Säteilylain (592/1991) 11.1 §:n mukaan säteilytoiminnalla tarkoitetaan: 1) säteilyn käyttöä; 2) toimintaa tai olosuhdetta, jossa luonnonsäteilystä ihmiseen kohdistuva säteilyaltistus aiheuttaa tai saattaa aiheuttaa terveydellistä haittaa. Pykälän 3 momentin mukaan Säteilyturvakeskus ratkaisee tarvittaessa yksittäistapauksessa, onko toimintaa pidettävä säteilytoimintana. Säteilylain 45.1 §:n mukaan se, joka käyttää luonnossa olevia maa-, kivi- tai muita aineksia taikka näiden aineksien käytön tuloksena syntyneitä materiaaleja elinkeinotoiminnassa tai siihen rinnastettavassa toiminnassa, on velvollinen Säteilyturvakeskuksen hyväksymällä tavalla selvittämään toiminnasta aiheutuvan säteilyaltistuksen, jos ilmenee tai perustellusti epäillään, että toiminta on säteilytoimintaa.

Kun otetaan huomioon Säteilyturvakeskuksen antama lausunto, asiassa ei ole ilmennyt, että hakijayhtiön tutkimustoimenpiteet aiheuttaisivat säteilystä aiheutuvia terveydellisiä tai muita haittavaikutuksia. Kaivosviranomainen on kuitenkin antanut päätöksessä lupamääräyksen, joka velvoittaa valtaajan tarvittaessa selvittämään Säteilyturvakeskuksen hyväksymällä tavalla toiminnasta aiheutuvan säteilyaltistuksen.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa kolme (3) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Kun otetaan huomioon päätöksessä sallittujen tutkimustoimenpiteiden laatu ja rajallisuus, on kolmen vuoden voimassaoloaika pidettävä riittävänä. Kun valtausalue ei sijaitse luonnonsuojelulain tarkoittamien luonnonsuojelualueiden tai Natura 2000 -verkostoon liitettyjen alueiden rajalla tai tuntumassa, ei voimassaoloaika ole tarvetta rajata nyt tehtyä enempää. Voimassaoloaika ei ole myöskään tarvetta rajata enempää, vaikka kokonaisuutta arvioidaan ottaen huomioon ennalta varautumisen periaate.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritetusta ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvää ja ohimenevää vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Poronhoitolain (848/1990) 2.2 §:n nojalla laissa tarkoitettulla poronhoitoalueella ei saa valtion maata käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Tämän päätöksen mahdollistamassa tutkimustyössä ei voida katsoa käytettävän maata sillä tavoin, että siitä aiheutuu poronhoitolain 2.2 §:ssä tarkoitettulla tavalla huomattavaa haittaa poronhoidolle. Jotta paliskunta voisi kuitenkin tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset poronhoitoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä poronhoidolle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa paliskunnalle tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

6. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Ensimmäinen selvitys on toimitettava viimeistään vuoden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Lisäksi ilmoitus on tehtävä asianomaisille paliskunnille.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoa-aineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

9. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

10. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpa- taan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luo-

vuttuaan valtauksesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

11. Tutkimustyöt valtausalueilla on rajattava geofysikaalisiin tutkimuksiin, maastossa jalkaisin tehtäviin geologisiin kartoituksiin sekä kannettavilla laitteilla tehtäviin mittauksiin ja vähäiseen näytteenottoon sekä radontutkimuksiin ja kairauksiin, sekä muihin ympäristövaikutuksiltaan vähäisiin tutkimustoimenpiteisiin. Puuston poisto lukuun ottamatta yksittäisiä puita, joilla ei ole erityisiä suojeluarvoja, ei ole sallittua ilman Metsähallituksen lupaa.

Tutkimustoimenpiteitä suoritettaessa on otettava huomioon lupamääräyksen 12 mukaiset rajoitukset petolintujen pesimäreviireillä.

Muiden kuin tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen tutkimustoimenpiteiden tekeminen ei tämän päätöksen nojalla ole sallittua. Sama koskee kaivoslain (503/1965) 12 §:ssä tarkoitettua liikkumista ja alueiden käyttöä valtausalueen ulkopuolella.

Perustelut: Kaivosviranomaisen on tässä päätöksessä rajannut alueella sallittuja tutkimustoimenpiteitä merkittävästi siitä, mihin kaivoslaki (503/1965) valtauksen haltijalle antaa oikeuden ja mitä hakija on tutkimussuunnitelmassaan esittänyt. Muun muassa tutkimusojien ja -kaivantojen tekeminen sekä ympäristövaikutuksiltaan laajemmat tai voimakkaammat tutkimukset, kuten kuivataminen tai koelouhintaa ja -rikastus on kielletty.

Lupamääräyksellä varmistetaan se, että tämän päätöksen nojalla tehtävistä tutkimustoimenpiteistä aiheutuvat ympäristövaikutukset eivät edellytä ympäristövaikutusten arviointimenettelyä annetussa laissa (468/1994) 4 §:ssä tarkoitettujen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn suorittamista. Lupamääräyksellä varmistetaan myös se, että tutkimustoimenpiteet eivät edellytä ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle.

12. Valtausalueilla Asentolamminoja 49, 50 ja 55, joilla on suuren petolinnun reviirit ja pesäpuu, sekä näiden alueiden välittömässä läheisyydessä, ei tutkimustoimenpiteitä suoritettaessa saa käyttää moottoroituja tai konevoimin toimivia laitteita eikä moottoriajoneuvoja 15.2.–31.7. välisenä aikana ilman ELY-keskuksen lupaa. Lupahakemus on jätettävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteiden aloittamista. Valtaajan tulee ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista selvittää Metsähallituksesta kyseiset petolintujen reviirit.

Perustelut: Valtausalueilla Asentolamminoja 49, 50 ja 55 sijaitsee ELY-keskuksen lausunnon mukaan luonnonsuojelulain (1096/1996) uhanalaiseksi ja erityisesti suojeltavaksi lajiksi määritetyn kotkan reviirit ja rauhoitettu pesäpuu. Rauhoitetun eläinlajin rauhoitussäännökset on mainittu saman lain 39 §:ssä, jonka mukaan mm. rauhoitetun eläinlajin tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymisaikana, on kielletty. Tämän vuoksi koneellinen malminetsintä sekä maastoliikenne on tarpeen rajata lisääntymisajan ulkopuolelle. Jalkaisin suoritettavaa ja mahdollisten kannettavien mittalaitteiden avulla suoritettavia tutkimustöitä ei kaivosviranomaisen arvion mukaan ole pidettävä sellaisina toimenpiteinä, joista voisi aiheutua luonnonsuojelulain 39 §:n vastaisia seuraamuksia.

13. Valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista tiedotettava suunnitelluista toimenpiteistä Museovirastolle taikka sen osoittamalle viranomaiselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä muinaismuistolain (295/1963) nojalla.

Perustelut: Kun otetaan huomioon ELY-keskuksen lausunto, jossa mainitaan Asentolamminoja 77 -nimisellä alueella sijaitseva muinaisjäännöskohde, on lupamääräystä pidettävä tarpeellisena muinaismuistolain (295/1963) nojalla rauhoitettujen kiinteiden muinaisjäännösten asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi. Päätös annetaan tiedoksi Museovirastolle.

14. Jos ilmenee tai on aihetta epäillä, että valtaaja harjoittaa sellaista toimintaa, jossa luonnonsäteilystä ihmiseen kohdistuva säteilyalttius aiheuttaa tai saattaa aiheuttaa terveydellistä haittaa, on valtaaja velvollinen Säteilyturvakeskuksen hyväksymällä tavalla selvittämään toiminnasta aiheutuvan säteilyaltistuksen.

Perustelut: Säteilylain (592/1991) 45 §:ssä säädetään luonnonsäteilystä aiheutuvan säteilyaltistuksen selvittämiselvällisyydestä. Valtaaja on velvollinen Säteilyturvakeskuksen hyväksymällä tavalla selvittämään tutkimustoiminnasta aiheutuvan säteilyaltistuksen, jos ilmenee tai perustellusti epäillään kyseessä olevan säteilylaissa tarkoitettua säteilytoimintaa. Jos tutkimustoiminnassa luonnonsäteilystä ihmiseen kohdistuva säteilyaltistus aiheuttaa tai saattaa aiheuttaa terveydellistä haittaa, on kyseessä säteilytoiminta. Yksittäistapauksessa Säteilyturvakeskus ratkaisee, onko toimintaa pidettävä säteilytoimintana.

15. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajoitukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä.

Päätös on ratkaistu vanhan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset. Kaivoslain (621/2011) 180 §:n mukaan kaivosviranomaisen voi peruuttaa valtausoikeuden kaivoslain 70 §:n mukaisesti, jos valtaaja olennaisella tavalla rikkoo tai laiminlyö päätöksen lupamääräyksiä.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausoikeuden myöntämistä arvioidaan ainoastaan valtaukselle säädettyjen esteiden ja edellytysten kautta, eikä mahdollisen myöhemmän kaivostoiminnan harjoittamisen edellytyksiä tässä yhteydessä voida tutkia.

Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Lisäksi mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon:

- rajoittamalla valtauksen voimassaoloa ja sallittuja tutkimustoimenpiteitä sellaisiin tutkimuksiin, joista ei voida katsoa aiheutuvan mielipiteissä esitetyllä tavalla haitallisia vaikutuksia ympäristölle, luonnolle, ihmisten terveydelle, alueella harjoitettavalle elinkeinotoiminnalle, asumiselle, kalastukselle, metsästykselle tai alueen virkistyskäytölle. Lisäksi todetaan, että valtausoikeus ei rajoita asukkaiden jokamiehenoikeuksia, maanomistajan liikkumisoikeuksia eikä maa- ja metsätalouden tai muun elinkeinon harjoittamista.
- tarkentamalla veloitetta suorittaa tutkimustoimenpiteet mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa aiheuttaen.
- viittaamalla yleiseen maaperän pilaamiskieltoon, jätteiden käsittelyä koskevaan vaatimukseen ja roskaamiskieltoon.
- viittaamalla valtaajan velvollisuuteen saattaa valtausalue ympäristöllisesti tyydyttävään tilaan ja yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.
- viittaamalla luonnonsäteilyä koskevaan säteilyaltistuksen selvittämisvelvollisuuteen ja Säteilyturvakeskuksen antamaan lausuntoon.
- velvoittamalla valtaajaa ilmoittamaan tutkimuksen kohteena olevan alueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajalle tai haltijalle tutkimustöistä ja muusta alueiden käytöstä ennen toimenpiteisiin ryhtymistä, jolloin maanomistajalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista mahdollisesta vahingosta tai haitasta. Kaivosviranomaisen ei kaivoslain (503/1965) perusteella määrää vakuuden asettamista.
- velvoittamalla valtaajaa ilmoittamaan tutkimuksen kohteena olevalla alueella toimivalle paliskunnalle tutkimustöistä ja muusta alueiden käytöstä ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.
- velvoittamalla valtaajaa huolehtimaan siitä, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan.
- viittaamalla valtaajan velvollisuuteen noudattaa muuta voimassa olevaa lainsäädäntöä ja täsmentämällä veloitetta mainitsemalla keskeiset säädökset.

Lisäksi todetaan seuraavaa:

- Valtausoikeuden myöntämisen ei katsota olevan perustuslain vastainen sillä perusteella, että valtauspäätös ei ole valtausta vastustavien mielipiteiden mukainen. Sallitut tutkimustoimenpiteet huomioon ottaen päätöksen ei myöskään voida katsoa olevan vastoin perustuslaissa turvattua elinkeinovapautta.
- Kun otetaan huomioon Säteilyturvakeskuksen lausunto ja valtaajalle asetettu velvollisuus ilmoittaa tutkimustöistä paliskunnalle (lupamääräys 5), valtausoikeuden myöntämiselle ei ole paliskunnan tarkoittamia esteitä.
- Tutkimustoiminnan ei katsota aiheuttavan sellaisia haittoja pohjavedelle, yksityisille kaivoille tai pienvesistöille, että niitä varten olisi annettava erillinen määräys.

Lupamääräyksen 9 maaperän pilaamiskielto ja lupamääräyksen 15 viittaus muun lainsäädännön noudattamisvelvollisuuksiin katsotaan riittäväksi. Ympäristön- ja vesiensuojelulainsäädäntöä sekä mm. niissä tarkoitettuja pohjaveden pilaamiskieltoa tai pohjaveden muuttamiskieltoa on siten tutkimustoissa noudatettava sekä valtausalueilla että niiden ulkopuolella.

- Kun otetaan huomioon päätöksessä sallitut tutkimustoimenpiteet, valtaajalle ei ole tarpeen antaa erillistä kaivannaisjätteen käsittelyä koskevaa määräystä. Kairaus- ja muun jätteen osalta viitataan myös lupamääräyksiin 7 ja 9.
- Hakemuksen jättäneen yhtiön (AREVA) uraankaivostoimintaan liittyviä ympäristö- tai muita vaikutuksia ei käsitellä tässä päätöksessä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)
Kaivoslaki (621/2011)
Kaivosasetus (663/1965)
Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
Hallintolaki (434/2003)
Jätelaki (646/2011)
Ympäristönsuojelulaki (86/2000)
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (438/2008)
Poronhoitolaki (848/1990)
Muinaismuistolaki (295/1963)
Säteilylaki (592/1991)
Vesilaki (587/2011)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **17.4.2013**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttala-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Rovaniemen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Valtakatu 17, Oikeustalo, Rovaniemi

postiosoite: PL 8112, 96101 Rovaniemi

puhelin: 029 56 42900

telekopio: 029 56 42995

sähköposti: rovaniemi.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

